ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2552

พันตำรวจโทสำราญ ละมั่งทอง

การศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญา
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กระบวนวิชา LAW 7096: การศึกษาอิสระ
ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555
วิทยาเขตบางนา

คำปฏิญาณตน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเอกสารผลงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ เป็นผลงานเขียนของข้าพเจ้าที่จัดทำขึ้นเอง หากทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ตรวจสอบพบในภายหลังว่าเป็นเอกสารที่ลอกเลียนจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง หรือจากเอกสารของผู้อื่นรวมถึงการให้ผู้อื่นจัดทำไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ข้าพเจ้ายอมที่จะให้มหาวิทยาลัยเพิกถอนปริญญาบัตรของข้าพเจ้าโดยไม่มีข้อทักท้วงแต่ประการใด

ลงชื่อ พันตำรวจโท.....

(สำราญ ละมั่งทอง)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยความกรุณาของรองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา และการศึกษาอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา สุทธิบดี ที่รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี และอาจารย์แพรวพรรณ หลายปัญญา ที่รับเป็นกรรมการในการสอบรายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ อีกทั้งยังได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยแนะแนวทางและท้วงติงให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการจัดทำรายงานการศึกษาอิสระ ทำให้รายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณบิดา มารดา และเพื่อนร่วมงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้ให้กำลังใจ จนสำเร็จเป็นรายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ และหากคุณค่าจากการจัดทำรายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ในการศึกษาวิชานิติศาสตร์อยู่บ้าง ผู้เขียนขอระลึกเป็นกตเวทิตาแด่คณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน

พันตำรวจโทสำราญ ละมั่งทอง

ชื่อเรื่อง	ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2552
ชื่อผู้เขียน	พันตำรวจโทสำราญ ละมั่งทอง
คณะ	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้รายงานการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี) คณะนิติศาสตร์

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา สุทธิบดี)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี)

.....กรรมการ

(อาจารย์แพรวพรรณ หลายปัญญา)

สารบัญ

หน้าที่

กิตติกรรมประกาศ ..... (5)

บทที่

1 บทนำ 1

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา 6

3. สมมติฐานของการศึกษา 7

4. ขอบเขตของการศึกษา 7

5. วิธีการดำเนินการศึกษา 8

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 8

2 หลักการ แนวคิด และความเป็นมาของกฎหมายฟอกเงิน 9

1. ความหมายของการฟอกเงิน 9

2. การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ 12

3. ความสำคัญของสถาบันการเงินต่อระบบเศรษฐกิจและความจำเป็นในการกำกับดูแลโดยกฎหมาย 34

4. ความเป็นมาของกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจสถาบันของการเงิน 36

3 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไทย 43

1. ความจำเป็นของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 43

2. ความเป็นมาของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 45

3. สาระสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 47

3.1 กำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดอาญา 47

3.2 กำหนดให้มีมาตรการริบทรัพย์ทางแพ่ง 50

บทที่ หน้า

3.3 กำหนดขยายหลักเกณฑ์ความรับผิดทางอาญาเพิ่มขึ้นจากประมวลกฎหมายอาญา 67

3.4 กำหนดให้ผู้สนับสนุนหรือผู้พยายามกระทำความผิดต้องรับโทษเช่นเดียวกับตัวการ 68

3.5 กำหนดให้มีร่องรอยทางกระดาษ 69

3.6 กำหนดวิธีการสืบสวนสอบสวนพิเศษเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินคดี 74

3.7 กำหนดบทความผิดเกี่ยวกับการเปิดเผยความลับ 77

3.8 กำหนดบทลงโทษที่รุนแรงแก่เจ้าหน้าที่สาธารณะ 78

3.9 กำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดสากล 80

4 วิเคราะห์สภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 83

1. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการนำกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ในคดีทุจริตของผู้บริหารสถาบันการเงิน 83

1.1 การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย 83

1.2 การริบทรัพย์ให้ตกเป็นของแผ่นดินในกรณีเป็นทรัพย์สินที่ได้มาหรือมีอยู่ในครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) 2552 มีผลใช้บังคับ 86

1.3 กรณีที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและพนักงานอัยการมีความเห็นขัดแย้งกันในการดำเนินการริบทรัพย์ทางแพ่ง 88

1.4 กรณีที่ได้มีการยักย้าย ถ่ายเททรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปยังต่างประเทศ 90

บทที่ หน้า

2. วิเคราะห์ปัญหาการริบทรัพย์ให้ตกเป็นของแผ่นดิน 91

2.1 มูลเหตุในการขอให้ศาลยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว 91

2.2 การขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง 93

2.3 ผลของคำสั่งศาลที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว 98

3. วิเคราะห์ปัญหาการกำหนดอายุความในคดีความผิดมูลฐานตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 102

5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 109

1. บทสรุป 109

2. ข้อเสนอแนะ 116

บรรณานุกรม 118

ประวัติของผู้เขียน 121

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนานาอารยประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากขึ้นรวมทั้งการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารซึ่งมีผลดีทำให้เกิดความสะดวกสบาย แต่ในขณะเดียวกันการพัฒนาดังกล่าวก็มีผลเสียเช่นกัน ถ้าอาชญากรนำมาใช้ในทางที่จะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชญากรรม ความเจริญและเทคโนโลยีเหล่านี้ มีผลทำให้รูปแบบอาชญากรรมมีความซับซ้อนขึ้นไปเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอาชญากรรมธรรมดาที่เกิดขึ้นภายในประเทศ และเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเป็นจำนวนไม่มาก หรือจากอาชญากรรมพื้นบ้าน ไปสู่อาชญากรรมข้ามชาติ และมุ่งหวังผลตอบแทนมหาศาลมีการดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรม กล่าวคือมีการรวมตัวกันของอาชญากรรมหลายอย่าง มีการแบ่งงานแบ่งหน้าที่รับผิดชอบมีเครือข่ายเพื่อการติดต่อประสานงานกันในหลาย ๆ ประเทศ เพื่อก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย การก่ออาชญากรรมประเภทนี้จะมุ่งหวังให้ได้เงินจำนวนมหาศาลเป็นผลตอบแทนเงินเหล่านี้จะถูกนำไปผ่านกระบวนการเปลี่ยนสภาพในหลาย ๆ ลักษณะเพื่ออำพรางที่มาของเงินได้นั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะอาศัยสถาบันการเงินหรือการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ ในการดำเนินการและเงินได้จากการดำเนินการเหล่านั้น จะย้อนกลับไปเป็นเงินทุนเพื่อประกอบอาชญากรรมขึ้นมาอีก เป็นวงจรการประกอบอาชญากรรม ที่ยากต่อการจับกุมปราบปราม ดังนั้นมาตรการทางกฎหมายเพื่อทำลายการประกอบอาชญากรรมจึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อจัดการกับทรัพย์สินหรือเงินได้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในอดีตไม่อาจประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายกับทรัพย์สินที่หมุนเวียนอยู่ในวงจรนี้ได้เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านั้นได้ถูก โอน แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปไปแล้ว การที่เงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ถูกแปรสภาพเปลี่ยนรูป